

dr Halina Dudała

STAN I PERSPEKTYWY BADAŃ NAD KANCELARIĄ PARAFIALNĄ W DIECEZJI KATOWICKIEJ W LATACH 1925–1939

Powstała w 1925 roku na mocy bulli *Vixdum Poloniae unitas* papieża Piusa XI diecezja katowicka, obejmowała swoim zasięgiem terytorium, na które składał się przede wszystkim obszar Górnego Śląska, ale także Śląska Cieszyńskiego. Ziemie te należały przed 1922 rokiem do dwóch zupełnie różnych organizmów państwowych: Niemiec oraz Austrii. Ich znalezienie się w odrodzonym państwie polskim, a zarazem w tej samej diecezji Kościoła rzymsko-katolickiego rozpoczęło proces unifikacji także w zakresie różnych dotąd tradycji i systemów kancelaryjnych.

Problematyka kancelarii parafialnej w diecezji katowickiej nie została dotąd poddana badaniom, tymczasem zagadnienie to wydaje się interesujące także w aspekcie rozwoju nowoczesnej biurokracji polskiej. Postawić zatem można pytania o teoretyczne podstawy funkcjonowania najmniejszej w strukturach kościelnych jednostki administracyjnej, jaką była kancelaria parafialna, o jej wyposażenie, jak i o merytoryczne przygotowanie personelu. Niemniej ważna wydaje się próba odpowiedzi na pytanie o stopień zrastania się bądź też upodabniania kancelarii parafialnej na Górnym Śląsku do kancelarii urzędów administracji lokalnej ówczesnego województwa śląskiego.